

po njem, komur se ljubi in kdor ima čas!“ pisal je že pokojni naš Jurčič. Ponižnost je nam Slovencem nekako prirejena, ta nam je v tem boji že dokaj škodovala, ker je služila nasprotniku v orožje, da nas je s toli večjim pogumom — dušil. . . . Da smo dospeli vsaj deloma do svoje veljave, pomagala nam je nekaj ustava, in v zadnjih letih nekoliko tudi vlada ministerstva — Tsaffejevega. Da pa smo zamogli pričeti se nekoliko prosteje gibati, pripomogla je k temu tudi nekaj naša narodna samozavest! Brez te bi politični naš boj ne imel polovico tega vespeha, kar smo ga dosegli!

Našega modrega vladarja izrek: „Mir hočem imeti med svojimi narodi!“ in zagotovo Taaffejevo ob njegovem nastopu: „Slovanov ne budem pustil pritiskati na steno“, zaprla sta v zadnjem času kolikor toliko sapo nemškemu in madžarskemu elementu, da rujeta sedaj proti nam le bolj pod zemljo, dočim je njuno rovanje bilo popred javno, uprav drzno in napadi zavratni.

Skušnja nas je v političnem našem boju dovelj izučila; ne ovčja krotkost, ne pretirana (smešna) potrežljivost, ni perfidne nakane političnega sovražnika nas ne smejo v prihodnosti pri zahtevi po naših pravicah zadrževati, nego: odločnost in vztrajnost zapisati si imamo za prihodnje na svoj prapor; pravice, katerih se zavedamo, ni nam povdarjati le v besedi in mrtvi črki, temeč dejanski potegniti se moramo zanje, če hočemo, da jih kedaj dosežemo, bodisi v šoli ali uradu. Naj se gre pa za narodne te pravice nas Kranjskih, Primorskih, Koroskih ali Spodnještajerskih Slovencev, — boj velja za vse, ergo se ima vršiti ta vsestransko v enej in istej meri!

In ker stoje v naših politično-bojnih vrstah prvi može — poslanci (državni kakor deželnici), katere je narod izbral in tja poslal, je teh prva dolžnost, odločno in nevstrašeno zahtevati v državnem, kakor v deželnem zboru od vlade, da se nam Slovencem da, kar nam gre; naš narod ni več mrtev material, mass, ki bi ne vedela, kaj sme od svojih poslancev zahtevati. Poslancev naših čast in moški značaj pa zahtevata, da nalog ta dejanski in vestno spolnijo, in ne igrajo še na dalje na parlamentnem parketu uloge nemih — klečenje!

Poglejte jih neustrašljive slovanske naše brate drugod in zgled imate pred seboj! In kaj naj rečem o Nemcih in Madžarih?

eno, a prosim, da molčite. Nekaj strašnega se je zgodilo, a kar je, je.“

„Kaj tacega?“ — koj vtakne zvedava ženica vmes.

„Sinoči — pripoveduje župan dalje — pil je pri nas nek tujec — popotnik. Torbo pusti v izbi, ko odide spat. Radovnost me žene, da vanjo pogledam. Mislite si, draga botrica, torba je bila polna rumenjakov . . . .

„Kaj polna zlata je bila?“ — čude vpraša žena.

„Samega čistega zlata je bila polna in skušnjava me premaga. Polastim se tujega zaklada in tujca“ . . . . beseda zavaja županu v grlu.

„Pa ga neste ubili; moj Bog!“ — dopoljuje botrica, kar ni mogel župan izgovoriti.

„Uganila ste,“ — reče župan prestrašen. „Prosim vas, za Boga milega, ne povejte nikomur, kakor ste mi obljubila.“ Botrica prikimume. In stanovitna žena komaj čaka, da bi odšla. Vračajoča se domov sreča botrico drugo in — — stanovitost je šla po vodi. Baš po istih vprašanjih, kakor je ona izvleka iz župana, tako izvleče iz nje botra . . . .

III.

Tako je skušal župan stanovitost in molčečnost Potokarjeve žene, za katero

Energični kakor so Čehi in ostali verni in nič manj južni Slovani, biti imajo tudi zastopniki slovenskega naroda, kajti nam je v tem boji že dokaj škodovala, baš s temi se je voda do sedaj v največjih točkah najbolj igrala, če: „Slovenci so itak politično mehki in — strahopeti, čemu jih treba slušati!“

Z radikalnim postopanjem dosegli bodo stoprav zdaj to, kar bi bili že lahko pred dvajsetimi leti. Pasivita in politična mlačnost naša pa ste krivi, da se je z nami Slovenci do sedaj tako brezizorno postopalo in pometalo, kakor z nobenim narodom v Avstriji! Te in druge podobne, že same na sebi smešne čednosti dale so vlad i in političnemu sovražniku Slovensva v roko pero, s katerim sta napisala nam potem zasluzeni — „testimonium paupertatis!“ In prav sta imela!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Kakor javlja „Winer Zeitung“, ugodilo je Nj. Veličanstvo prošnji na mestnika Dalmatinskega in generala topništva, Blažekoviča, za odpust iz službe, katero je predložil radi bolehnosti. Zajedno je presv. cesar rečenemu izreklo popolno priznanje na izvrstnih zaslugah in zvestej udanosti za državo.

Vsploh deželnozborskih volitev v Dolenjem Avstrijskem je tak, da so liberalci izgubili štiri volilne okraje. Voljenih je 5 liberalnih in 15 protoliberalnih poslancev.

Biskup Strossmayer, zahvaljujoč se na izraženih mu čestitkah, pisal je nastopno pismo dru. Riegru in prof. Tilšerju: Spoštovani, velecenjeni, slavljeni priatelj! Hvala Tebi in vašem onim, ki so se pridružili častitki, poslane mi povodom slavnosti 40 letnega škofovskega mojega delovanja. Prisrčna hvala Vam! Bratsko Vaše priznanje mi je v veliko tožljivo in uprav božanstveno plačilo za vse one napade, katere mi je prebiti samo zategadelj, ker vedno in vztrajno združjem z ljubeznijo do Boga in do svojega svetega poklica ljubezen do svojega naroda. Kar se mene tiče, nikdar se ne odmaknem, dokler živim, od onega načela, katero je na križu posvetil se svetim vzhledom naš Gospod Jezus Kristus; na sprotno: s taistim hočem stopiti pred božje obličeje in tamkaj v njega duhu Boga pristiti za korist, blagor in srečo naroda svojega. Prejel sem ob tej priliki, kakor vsik-

se je njen mož v občinskej seji potegoval. A poskušnja ta bila je precej draga. Že proti devetej uri istega dne prihaja k županu komisija. Župan debelo gleda poznane gospode, ker ni slutil, čemu prihaja. Čudno se mu vidi, da bi se mogel zgoditi v občini kak zločin, za katerega bi sodišče v bližnjem mestecu prej zvedelo, kakor on. Smehljajoč gre gospodi naproti, — a mesto navadnega prijaznega odzdrava, vidi gospodo z resnimi obrazi. Posebno sodni adjunkt drži se, ne kerkor znane, ampak kakor stroga uradna oseba. Ko ga adjunkt pozove, da ga pelje na vrt, kjer se bode odkopal in preiskoval vbiti tujec, — spoznal je župan vso stvar. Razloži jo gospodi, a ista ne verjame. Povede jo na vrt, kjer dobe res okrvavljeni mesto, a druga ničesar: izimši na meh odrtega ovna, katerega je bil župan v resnici zakljal. Obraz sodnega pristava in drugih udov komisije se zjasni. Mesto, da bi preiskovali zločin in parali mrtvega človeka, preiskovala in parala je komisija županove piščance in tudi ovna in še marsikaj družega, kar je pripravila za obed gostoljubnega županca — vse na račun ženske stanovnosti!

— — —

dar, najprisrčnejše čestitke iz dežele Češke, kar napoljuje moje srce s posebno radostjo, kajti jaz ljubim in spoštujem češki bratski narod že izza nežne mladosti, ker priznavam, da je to pleme mej najlepšimi, naj sposobnejšimi in najizbornejšimi slavnega slovenskega rodu. Kar-koli želim narodu svojemu, želim v polnej meri tudi narodu češkemu; v prvej vrsti pa mu želim v njega sredini vzajemne ljubezni in sloge, katere živo potrebuje vsak narod, boreč se za svojo samostalnost, svoje pravice, svojo svobodo in srečno boženost. Želim mu glede vnanjih njega odnosjev trdne solidarnosti in prijateljske vzajemnosti; kajti, kakor potrebuje vesoljno krščanstvo po tajnosti sv. križa solidarnosti in prijateljske vzajemnosti do vseh narodov, s katerimi pride v dotiko, kako bi mi Slovani, ki smo bili po tej svetej tajnosti odrešeni in združeni v jedno samo telo Jezusa Kristusa, ne potrebovali v naših skupnih zadevah solidarnosti in vzajemnosti?! Kdor bi nam to štel v greh, ta bi z nogami teptal ali vsaj pozabil na načelo one svete ljubezni, katero je večna beseda božja dvignila iz njega srca ter za ceno njega svete krvi presadila v srca vesoljnega človeštva. Bog blagoslov vse in dovedi do onega cilja, kateremu jih je posvetil. Prosim te torej, ljubi in spoštovani priatelj, da to objaviš vsem onim, kateri so se pridružili poslanej mi častitki. Sicer pa ostanem v posebnem spoštovanju in ljubezni Tvoj priatelj in brat Josip Juraj Strossmayer.

Južno tirolski poslanci, italijanske narodnosti so že predložili deželnemu odboru svoje zahteve glede avtonomije Tridenta. Priložili so tudi kratko spomenico, v katerej trdijo, da to je najmanje, kar morejo zahtevati in da le popolna avtonomija more zadoščati odnosjem in potreščinam onega dela dežele, katerega zastopajo.

Vnjanje države.

V Petrogradu širi se vest, da se v kratkem snideta car Aleksander in cesar Fran Josip.

Srbki minister notranjih zadev Jovan Gjaja izdal je okrožnico do vseh prefektov, v katerem zahteva, da uradniki ne agitirajo pri predstoječih volitvah v skupštino. Skupština bodi pravi izraz povsem svobodne volje volilcev; stranko in vlogo sudi naj svobodna volja volilcev, ne pa vpliv uradništva.

Domače vesti.

Našim naročnikom! Tretje četrletje tekočega leta bliža se svojem koncu. Skoro neprijetno nam je, da smo prisiljeni obrati se do svojih naročnikov z onim znanim starim opominom — oponim o do polnenja njih dolžnosti do nas. Prosimo torej, da prej ko prej povrnajo dolžno naročnino; s tem nam prihranijo mnogo posla in zabranijo sicer skoro neizogibne nerede. Priatelje naše pa prosimo, da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. — Onim naročnikom, ki so nam naročnino že dlje časa na dolgu, vstavili bodo list absolutno z 1. oktobrom, ako do tedaj ne store svoje dolžnosti.

Gospoda Mate Pollicha uzornega Tržaškega rodoljuba zadel je hud udarec; umrla mu je ljubljena soprga Jelena. Blagemu mož izrekamo najiskrenje svoje sožaljenje!

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu podaril je g. dr. Truden 3 gld. — Nabralo se je v Ajdovščini, ker dotočniki niso hoteli prepisavati pisma: N. N. 1 gl., L. Repič gl. 1.50 1/2, Drag. Kravos gl. 1.25, F. Verdon 10 nvđ., Petrič 99 nvđ., Petrič, čevljar 20 nvđ., D. Repič 50 nvđ., I. Mihelj 20 nvđ., J. Lulik 20 nvđ., A. Petrovsek 20 nvđ. Skupaj 6 gl. 05 1/2 nvđ. Prejeli smo to

sveto z opazko, da bi se bilo več nabralo ali ker je tam 5. prih. m. veselica v ravno isti namen, bodo imeli p. n. gg. priliko darovati pri istej in zato se je rodoljubno nabiranje opustilo. — Kot prebitek računa med prijatelji for. 1.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu, je daroval nek Barkovljanski rodoljub 1 gld., kot globo radi zadnje veselice na Prosek. — Dne 17. t. m. nabralo se je v gostilni „Ferluga“ na Greti „pri okrogli mizi“ 1 gl. 40 kr.

Izleta v Sežano udeleži se tudi slavni tamburaški zbor.

Telovadne vaje „Tržaškega Sokola“ prično v mesecu oktobru. Prva vaja za odraslene bode v petek dne 3. t. m. ob 8 1/2 uri zvečer v društvenej telovadnici. Telovadba za dečke bode 2 kratna teden in sicer vsak terek in četrtek ob 5 1/2 uri zvečer. Prva vaja je prihodnji četrtek.

Slovensko pevsko društvo v Trstu. Kakor je že javljeno, bode prva pevaka vaja dne 1. oktobra ob 8 1/2 uri zvečer. Menimo, da se vsak pojedinec zaveda velikega pomena tega društva za slovenski živelj v mestu našem. Zato pa se nadejamo, da prihiti vsak rodoljubni mladenič, ako ima le količaj glasu, v to društvo. Oni pa, kojim Bog ni podaril petja dar, žrtvujejo naj svotico 3 gld. na leto. Povedali smo že, da društvo ne pozna razločka stanu, odprtimi rokami vsprejme vsakega poštenega človeka, budi rokodelec, obrtnik itd. itd. Mlademu društvu pa želimo srečen začetek in izrekamo nado, da bi kaj kmalu imeli priliko, diviti se njega ubranemu petju.

Vodstvo Trž. podp. in brašnega društva vabi vse čest, družabnike in družabnice k izvanrednem občnem zboru, kateri bode jutri dne 28. sept. t. l. ob 4. uri pop. v društ. prostorih (via Caserma 13.) Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Precitanje in potrditev popravkov in dostavkov k nekaterim točkam društ. pravil, katere je c. kr. ministerstvo z odlokom dne 3. sept. t. l. št. 6579 potrdilo. 3. Posamični predlogi.

Tržaško podporno in brašno društvo prično v nedeljo dne 5. oktobra t. l. v proslavo desetletnega društvenega obstoja v dvorani „Hôtela Europa“ veselico z igro z blagohotnim sodelovanjem sl. tamburaškega zбора, dramatičnega odseka, Tržaškega „Sokola“ in pevecv „Delalskega podpor. društva“ po nastopnem razporedu: 1. S. Jenko: „Naprej!“, udara tamburaški zbor. 2. Nagovor predsednika. 3. Precitanje društvene kronike minolega desetletja. 4. Gj. Eisenhut: „Ustaj rode“, poje pevski zbor. 5. „Bog Vas sprimi!“, vesela igra v enem dejanji, izvršuje dramatični odsek „Tržaškega Sokola“. 6. F. Majer: „Tičica gozdna“, četverospev. 7. a) S. Jenko: „Strunam“, b) I. pl. Zajc: „Frankopanka“ udara tamburaški zbor. 8. M. Brajsa: „Istarska koracnica“, poje pevski zbor. 9. M. pl. Farkaš: „Sretan imenden“, mazurka, udara tamburaški zbor. 10. J. Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam“, poje pevski zbor. 11. Prosta zabava. — Pevski zbor vodi iz prijaznosti g. Srečko Bartelj. — Začetek veselice je ob 7. uri zvečer; ustoppina 30 nvđ. za osebo. — Čisti dobiček veselice namenjen je v društvene svrhe. — Radodarnosti se o tej priložnosti ne stavljam meje. — Slavno p. n. občinstvo k tej veselici uljudno vabi vodstvo društva.

Volilni shod. Vsi člani „Del. podporno društva“ — možkega in ženskega spola — vabljeni so k posvetovanju radi volitve novega odbora — v smislu ravnočkar potrjenih društvenih pravil, — ki bode v nedeljo, dne 28. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Ivan Hvaštja A. Skamperle nač nadzornikov tajnik

Pevskemu društvu „Adrija“ v Barkovljah je darovala „Družba sv. Cirila in Metoda“ čez 70 jako dobro ohranjenih, večinoma

trdovezanih knjig. Predsedništvo pevskega društva „A d r i j a“ se najsrneje zahvaljuje.

Tržaški mestni svet ima danes ob 6½ uri zvečer svojo sejo.

Od sv. Jakoba se nam piše: V našej prelepej okolici vzbudili so se pevski zbori in ustvarila so se društva „Velesila“, „Adrija“, „Hajdrih“, „Danica“, „Zora“, ki so narodne trdnjavice, v kajih se naša mladina zbira, se raduje v narodnem petju ter goji domovinsko ljubezen. Le severovzhodni del naše okolice spi še spanje nevednega. A gotovo jih je tudi med njimi, kateri pričakujejo rešenika. Zbudite se, ura bije tudi vam! Pri sv. Jakobu se bode snovalo bralno in pevsko društvo za narodne mladeniče iz sv. Alojzija, Rocola, Kadina in sv. Marije Magdalene zgornje in spodne. Kdor želi vstopiti v naše bralno in pevsko društvo, naj se oglasi pri voditelju slovenske šole pri sv. Jakobu. V društvo je vabljena vsak kdor ni za petje, bode imel pa druge društvene koristi. Kadar se dovoljno število udov upiše, sestavila se bodo pravila. Več pozneje.

Iz Pazina se poroča, da je cesarsko namestništvo v Trstu odklonilo priziv italijanske stranke proti občinski volitvi v I. razredu, ki se je vrnila 4. t. m. S tem so končane spletke šarenjakov.

Iz Pulja se nam piše: Ko bi bil vedel, na kako tovaršijo naletim v Pulji, ne bi se bil odtrgal od Trsta. Prihranil bi bil stroške za potnino in tudi kako nadležnost. Bil sem sicer že tudi drugikrat tukaj, ali vendar nikdar se mi bivanje v tem zagrjenem mestu ni zdelo tako čudno, rekел bi tesno, kakor ravno zdaj. Ne vem, kaj vse to pomenja: v črevah mi kruli; v trebuhi mo boli; v glavi se mi meša; smodka mi ne diši. Mislil bi skoro, da imam mrzlico; pa to vendar ne more biti, ker se mi život in roke rahlo potijo. Aha! zdaj vem, kaj tiči v meni!... Mačkovec, šjor mačkovec me ima! ali prav za prav jaz imam njega. Pa ne bi tako hitro temu verjel,... saj smo ga v šestih od nas samo deset litrov popili! Ali to je, da smo preveč mešali. Šmenc! teklo je pa res kaj gladko. Sam ne vem, kam ga je moglo toliko poteći. Vendar pa, dasiravno smo ga žokali, bili smo vasi pri pameti, tako da se morem že zdaj spominjati, kar je sinoči doktor Miha pripovedoval. Toliko jih je vedel povedati, da ni bilo ne konca, ne kraja. Bog ga vedi, kje jih toliko dobi. Pripovedoval je, da pride semkaj-le g. Kozler iz Ljubljane radi svojega piva in pive kupčije; po tem pa, da mislijo v Pulji posebno agencijo za Kozlerjevo pivo napraviti; da Kozlerjevo pivo je naj bolje in naj zdravejje izmed vseh drugih deset vrst piva; potem je pa tudi povedal, da se je g. namestnik Rinaldini sinoči z vladnim parnikom „Pelagoza“ semkaj pripeljal, da sprejme 25. t. m. visoke goste iz cesarske družine. Da veste, toliko jih ve in zna ta dohtar, da se morejo skriti pred njim vsi novi in stari profesorji v Pulji. No! g. Colloredi*) pa še senca ni proti njemu!

Najbolj zanimiva je pa bila pripovestica škandalozne puljske kronike in ako je resnična, potem pa teško dobi na svetu sebi vreden dogodnjaj. Čujte torej, kaj je doktor Miha pripovedoval.

Leta 1889 so se bili v tukajšnjem listu „L'Eco di Pola“ obelodanili članki, po katerih so se čutili zadeti in razbaljeni nekateri trgovci — deset jih je baje bilo in vsi da so Rovinjci. Po omenjenih dopisih je bila desetorica tako hudo napadana, da si sama ni znala pomoči. Očitalo se jim je oderuščvo, tatvina, nepoštena dejanja, itd. sploh vse se jim je izreklo; le ne, da so ljudje! Napadi so bili strastni in ostudni. Desetorica je sumila, da je dopisnik tudi Rovinjec, pravoslovec, in priobčila v drugem tukajšnjem listu „Il Giovine Pensiero“ člančič, v katerem se mu je

napovedala pritožba na sodnijo radi žaljenja časti. Pravoslovec se je pa čutil razbaljenega po priobčeni sumnji; vložil je tudi on pritožbo radi žaljenja časti. Obranavala se je pred poroto v Rovinji prič tožba pravosloca. Porota je obsodila desetorico, ker se je bil oglašil kod dopisnik članov proti Rovinjem neki „Cupez“ iz Trsta in v najnovješem času urednič v Pulji izhajajočega lista „L' Operaio“. Rovinjci si pa neso dali miru, da bi spravili resnico, kakor oni pravijo, na dan. Posrečilo se jim je tudi, kar so nameravali. „Cupez“ se je izdal desetorici, da je po krivem prisegel in izročil Rovinjem pisma, ki kompromitirajo pravosloca in o katerih se pripoveduje, da dokazujo krivo prisočenje. Stvar se zdi neverjetna, in tudi dohtor Miha sumi o istinitosti nezaslišanega dogodjaja. Res pa je, da je „Cupez“ dobil pred 14 dnevi osemsto goldinarjev na roko od Rovinjev in 2000 gold. zagotovljenih po pismu pred advokatom in notarjem, katera svota se mu izplača po dokončanju sodniške obravnave. „Cupez“ je torej izdal, kakor tukaj govoré, sebe in prijatelja pravosloca in spravil tudi druge osobe v stisko, iz katere — Bog ve — če se bodo mogle izmuzniti. „Cupza“ so vkljenjenega odvedli v Rovinj; druge tri osobe se pa ne smejo izmazkniti iz Pulja. Do sedaj je preiskava vseh skupej šest osob zapela v štreno. Bodemo pa videli, kako se bode stvar razvijala. Toda težko je doznati tacih stvari. Dohtor Miha pa rad káko pove, kadar se mu žila dobro napoji. Šmenc! to košta pa denarja in to, vidite, je vzrok, da ne morem po vsacem izletu prijavljati novic iz Pulja.

Iz Škrbine na Krasu se nam piše: V 73. številki „Edinosti“ smo čitali, kako nek dopisnik opisuje tukajne razmere, posebno ga pa zanima tukajno cerkveno petje. Po krivem dolži dopisnik našo mladino, da ni zložna. Ona ne more za to, kajti da je zložna, treba je dobrega voditelja. Zlobno obrekovanje je tudi, da naša mladina ne poje brez polnega sodelka. Je-li kedaj naša mladina dobila piti, ko se je pri petju zbirala. Ni res, da je pri nas le vino narodni napredek, ampak tu živi pravi narodni duh, kar nam priča okolnost, da se obilo čitajo narodni listi. Res je sicer, da je novodošli organist svoječasno sestavil 54 oseb močan mešan zbor, ali tu mi jo odgovoriti, da kdor hoče prehitro teči, tudi hitro obnemore. Vrhу tega pa gosp. pevovodja ni s pevci tako ravnal, kakor bi moral. Tudi se je učitelj preenostranski potezel za žensko petje. Ni res, da dekleta naša ne bi storila nič za okrašerje hiše božje. Jaz še nesem 30 let star, ali vendar vem, da se je že. Gledate javnih plesov pa mi je le odgovoriti, da tacih v našej vasi ni. Druge občine naj bi si vzele v tem pogledu našo za vugled. „Bralnega društva“ nam je res treba; zato pa prosimo strogega dopisnika, da se tu potrdi za izvršenje te ideje — in hvaležni mu bomo. Mladenič.

Iz Ricmanj se nam piše: Letos imamo zares zlato kapljico. Bržanka (belo vino) je izborna in tudi še precej jo je bilo; črnine smo pa malo pridelalo. Refošk je pa letos tak, da bo za v buteljke, ne da bi trebalo grozdje sušiti. Gledate kako vost je grozdje letos tako, kakor je bilo leta 1887. Pohvalno moram omenjati tukajnih prebivalcev, ki so vse trtne sovražnike marljivo in vztrajno se žveplom in vitrijolom vničevali.

Iz Kopra se nam piše: Trgovina z grozdjem je letos kaj živahnja. Cena belemu grozdju je 8—12 kr., črnini pa 15 do 20 kr. Jako v ceno je pa letos vinska posoda, ker jo je v velikej množini na prodaj.

Sokol v Ajdovščini. Kakor čujemo, snuje se v Ajdovščini telovadno društvo „Sokol“. Vest ta nas je posebno razvesila, kajti uprav tam so se vgnezdile različne navade, katere neso ravno v čast narodnej zavednosti našej. Gospodje sno-

valci naletijo sigurno na mnogokako težavo — kakor je že povod tako — ali tega naj se ne plašijo: vstrajnost vse premaga. —

Zvita kača. Nemški vročekrni časnik izmišljajo si o prilikih shoda nemškega z avstrijskim cesarjem v Rohrstocku, vsakovrstne budalosti. Glavna njih želja je, da bi se Avstrija tesnejše zvezala z Nemško po eni zvezobi držav. Kaj prekanjeno piše o tem pršanju Berolinski dnevnik „Post“, rekoč: „Nemci žele in pričakujejo, da se nemško-avstrijska zveza razširi. Enakost političkih živenskih potreb mora se popolniti s spojenjem gospodarskih potreb. L. 1870. je Bismarck sam šel na Dunaj, da izgotovi enako spojitev, ali radi posebnih razlogov se mu to ni posrečilo. Ogri so že tedaj strinjali se z Nemci, tostranska obrt se je pa od onega časa že premislila. Navadno se méní, da bi se z carinsko zvezo z Nemčijo postavila Avstrije neodvisnost v nevarnost, kajti Nemčija je politički in gospodarski močnejša. Bilo bi uprav nasprotno. Bodočnost carinske zveze bille bi vshodne dežele — Orient, radi česar moralabi colna unija čem dalje mogočnejše širiti svoj upliv v južno-vzhodnjih avstrijskih deželah*. Potem takem bi Nemška želela carinske zveze z Avstrijo, da zadnjeg gmotno pomore? Kaj tako židovsko-potuhnjene nesmo že čitali v nemških listih. Kdo bode pač verjeli tem „lojalnim“ izjavam nemških pisunov? Zadosti nam je pomisliti na zadnji ukrep nemških državnih železnic in parobrodnih društev, ki so v nevednosti Avstrije napole vse strune, da pokončajo avstrijski promet z Vstokom. Videčim, da se avstrijski krogli v tem obziru gibljejo, hočejo v drugi Avstrijo zvabiti na led ponujajoč jej carinsko zvezo, čebo dobicek bi le njim neko malo ladijo pri rtu Punta grossa; ladija se je koj potopila, pet mornarjev so pa srečno rešili.

Finančno ravnateljstvo z vsemi posmornimi uradi preselilo se je danes v hišo št. 10 v ulici Fontana, kjer ostane, dokler ne bude dozidano novo poslopje na trgu Dogana.

Trčil je angleški parnik „Tariffa“ v

carinsko zvezo, čebo dobicek bi le njim neko malo ladijo pri rtu Punta grossa;

ladija se je koj potopila, pet mornarjev

so pa srečno rešili.

Zanimiv odlok. Najvišji sodni dvor izrekel je važno načelo, da se more proti zvodiču mlađoletnega dekleta kazenski postopati in da mora zapeljivec vrhu tega

če povrati škodo, provzročeno dekletu na zdravju in časti, katero določi sodišče.

Nova vojna ladija „Cesarica Elizabeta“, kojo so spustili v morje minoli četrtek, se odlikuje po svoji izrednej brzini, močnem oklepnu in utrdbi. Ladija sama se je naredila v ladijetosalnici v Pulju, stroji so se izdelali v tržaškem tehniškem zavodu. Rabil se je zgolj domač material in pri delu so bili zgolj domač delalci. Pokrivajoča pliča je 57 mm. debela ter sega 1:250 pod vodo, da lažje brani ladijo sovražnih krogel; dolga je 103'7 metr. in široka 14'8 m. Oborožena je z 2 topovi Krupp 24 cm. in dolgi 35 kalibrov; poleg tega nosi 6 kanonov Krupp od 15 cm. 2 kanona Uhatius in 11 kanonov Skoda. Razsvetljena je z električno svetlobo, ujeni stroji imajo moč 9.800 konj. Narejena je sponh po najnovjejših načrtih.

Bratje „Sokoli!“

Oni bratje-člani, ki se udeleže izleta v Sežano, pridejo naj v Pertotovo gostilno v Rojanu, od koder je odhod točno ob 2½ uri popoludne. Želeti je obilne vdeležbe. Odbor.

Listnica uredništva:

Dopisniku iz Rabaca. Vse prejeli; bodemo porabili. Srčna hvala!

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Kava Mocca	100 K. 132—134—
Rio biser jako fina	— — —
Java	— — —
Santos fina	114—116—
“ srednja	108—110—
Guatemala	116—118—
Portorico	133—135—
San Jago de Cuba	136—137—
Ceylon plant. fina	133—116—
Java Malang. zelena	118—119—
Campinas	— — —
Rio oprana	— — —
“ fina	111—112—
“ srednja	106—108—
Cassia-ligne	28.50—29.—
Macisov cvet	300—400—

*) Grozno „kunsten“ je pa vendar-le.

Op. vred.

Inger Bengal	20	21
Papar Singapore	61.	62.
Penang	51.	52.
Batavia	52.	53.
Piment Jamaika	37.	37.50
Petrolej ruski v sodih	100 K.	7.50
v zaboljih		—
Ulje bombažno amerik.	8.75	—
Lecece jedilnoj. f. gar.	32.	34.
dalmat. s certifikat.	41.	42.
namizno M.S.A. j.f. gar.	44.	45.
Aix Vierge	53.	54.
fino	63.	65.
Ročiči pulješki	58.	60.
dalmat. s cert.	7.75	—
Smokve pulješke v sodih	9.	—
v vencih	14.	—
Limoni Mesina	18.	—
zaboj	11.	12.
Pomeranče Puljeske	—	—
Mandili Bari La	100 K.	99.— 102.—
dalm. La, s cert.	98.	100.
Pignoli	—	—
Biz italij. najfinjeni	19.25	19.75
srednji	18.	18.50
Rangoon extra	16.25	—
La carinom	14.75	15.
II.a)	12.25	12.5.
Sultazne dobre vrsti	65.	72.
Suhu grozdje (opaka)	18.	19.
Cibere	—	—
Slaniki Yarmouth	sod	—
Polenavke sredne velikosti	100 K.	39.
velike	40.	—
Sladkor centrifug. v vrečah	—	—
certifikat	31.	—
Fatol Coks	10.70	—
Mandoloni	7.75	—
svetlorudeči	9.	—
temnorudeči	—	—
bohinjski	9.50	—
kanarški	—	—
boli, veliki	9.50	—
zeleni, dolgi	—	—
okrogli	—	—
mešani, štajerski	—	—
Masic	83.	85.
Senko konjsko	1.45	1.75
volovsko	1.60	1.85
Siama	1.80	1.45

Dunajska borsa

26. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld	87.90
v srebru	—	—	—	88.45
Zlata renta	—	—	—	106.85
5% avstrijska renta	—	—	—	100.95
Delnicne narodne banke	—	—	—	963.—
Kreditne delnice	—	—	—	307.75
London 10 lire sterlin	—	—	—	112.10
Francoski napoleondori	—	—	—	8.94%
C.kr. cokini	—	—	—	5.36
Nemške marke	—	—	—	15.30

Živic in družb. v Trstu

imajo v svoji zalogi, ulica Zonta št. 5, vsakovrstno stroje za kmetijstvo in vsako drugo rabo, kakor tudi vse za stroje potrebno. Posebno priporočajo se s alk (pumpe) za kaljanje vode, pretakanje vina, gasenje požarov, škropljenje trt in drevja; cevi za vodovode in vsako drugo rabo izlitega in kovanega železa, svinca, kaučuka, lana; mlatilnice in čistilnice za žito, mrvilnice za koruzo, slamoreznic, stiskalnice in mastilnice za grozdje itd.

Producirajo le iskušeno izvrstno vnanje in domačje garantirano blago po niskih cenah, ter je razpošiljajo prosto carine po deželah.

Ker se bliža čas trganje grozdja, priporočamo naše trdne tiskalnice in mastilnice (preše in mlitne za grozdje.)

Stroje pri nas kupljene popravljamo kadar je potreba in priskrbimo za porabljenje njih delo, druge.

Schivitz & Comp.

krojač, 3-12

Corso štev. 4. II. nadstropje

izvršuje točno in po najnoviješem kroju oblike za gospode. Ima v svoji zalogi novega in izvrstnega suknja in druge stofe, po tako ugodnih cenah.

Zdravnik za zobé

Fr. Dollereder

via Dogana št. 2 2-13
ordinuje od 9. do 5. ure.

5 10 goldinarjev

gotovega zasluga brez kapitala in rizika ponudimo vsakemu, kateri bi se hotel pečati s prodajanjem postavno dovoljenih sreček in državnih papirjev. Ponudbe pod naslovom "Lose" — Annonce Expedition I. Danneberg Wieu L. Kumpfsgasse 7.

Znaten postransk zaslužek,

ki se vedno večka in ki dolgo let traja, morejo si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odsloženi žandarji imajo prednost), katere so v vodnej dotiki z občinstvom. Vprašanja je pošljati: G. S. 1890 Graz, postagernd.

24-25

Razžaloščeni soprog Matej v imenu svojem in svojih otrok naznanja vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da mu je soprga, odnosno mati, gospa

JELENA POLLICH

roj. pl. Thianich

po kratkej in težkej bolezni nočoj v Gospodu zaspala.
Pogreb bude v nedeljo dne 28. tek. m. ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti, ulica della Caserma št. 16.

TRST 27. septembra 1890.

Prosimo, da bi se nas oprostilo sožaljnih pohodov.

Druga naznanila se ne razpošilja.

Zavod Zimolo. Corso, 37.

Naznanilo.

Podpisani je odpri v ulici Via Nuova št. 27, (Kalistrova hiša) prodajalnico súkna in vsakovrstnega krojnega blaga in drugih podrobnosti za oprave in domačo rabo. Priporoča se za obilen obisk in obeta točno postrežbo pri ugodnih cenah.

4-2 S spoštovanjem:

Ivan Milic.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 35-44

JAKOB KLEMENC

trgovec 4-10

Via S. Antonio.

Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega volnenega blaga za možko in žensko obliko te se vedno nahaja v velikej množini izborne kotonine, baršuna, platno in flanele v raznih bareh. Dobro se belo zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreži more z najlepšimi namiznimi prti, volnenimi robci, piedi in drugimi ženskimi ogrinjali. Na izbor ima možkih zavratnic, in vsake vrsti svilenih dežnikov. V obilnej meri se dobri za gospe vsaktere preproge in lispa za pleso in ženitve in to vedno nove, moderne in nezaležano blago. Vsaka naročba na deželo [po obrežnih ali muških] se izvrši hitro in točno ter lahko nekatere vrsti blaga brez dana na deželo pošlje. Svilnato blago je vedno najnovjega izdeka; svilnate trakove vsake velikosti za pleso, ali za nagrobnne venice, kakor tudi zlate in srebrne franže se dobe na izbor. Ima za slovenska društva trobojne svilnate trakove, v raznej širokosti. Za obilno naročbo se priporoča vsem p. n. domačinom, da ga pogostoma z naročili počastijo.

pripravljena od lekarja g. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, ki krepča želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljen je iz zdravilih, v rastlinstvu spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marvečlahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esence za želodec pošilja izdelovalji proti poštnemu povzetju v skaliyah po 12 stekleničkah za gld 1.36; po 24 za gld 2.50; po 36 za gld 3.84; po 44 za gld 4.25; po 55 za gld 5.26; po 110 za gld 10.30; po 550 za 50 kr. — V steklenicah pa 15 kr. prodaja se skoraj v vseh tukih in inozemskih likarnah.

CARLO PIRELLI

mejnardni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalecem po nizkih cenah in na vse kraje.

5-17

Vozni listi in tovorni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod RED STEARN LINIE iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelphijo

koncessijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncessijonovani zastop 32-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,
ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Čast nam je preporneti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradova i mjestah, sa slijednošću i jeftinoće poznatu, te obilnim modernim pismenim strojevi providjenu.

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. p.:

za župne uredje, okružnice, račune, list. artiju i zavithe s napisom, preporučene karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporedi, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, rodišnike, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovratne skrizaljke, izpovjedne odujede, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom zradbom.

Drži u zalihi (skladištu) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene uredje.

Onda ima na prodaj sledeće knjige: Kmetijsko berilo za nadaljevanje tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk cijena prije 50 nr. sada 40 tvrdvo vezana 60

Sodnijski obrazci sastavlj. B. Trajanec 20

Vilim Tel, prevod Cegnera 40

Ljudmila prevod J. Lebana 20

Filip prevod Križman 20

Antigona prevod Križman 20

Pjesma o zvonu prevod A. K. Istranic 20

Istra pjesma . . . . . A. K. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicima zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskalice i drugog, molimo naznačiti točno o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Dunajske Srečke à 1 gl. Malo jih je še II srečk 10 gld. 6 srečk 5 gld. 50 kr.